

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE

Nacrt

ZAKON O ŠTRAJKU

Sarajevo, juni 2019. godine

ZAKON O ŠTRAJKU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuje se postupak u kojem radnici, radi zaštite i ostvarivanja svojih profesionalnih interesa, ekonomskih i socijalnih prava, ostvaruju pravo na štrajk u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federaciji).
- (2) Štrajkom se, u smislu ovog zakona, smatra organizovani prekid rada u privrednom društvu, ustanovi i kod drugog pravnog ili fizičkog lica (u daljem tekstu: poslodavac).
- (3) Pravo na štrajk zaposlenih u organima unutrašnjih poslova, uprave i službi za upravu uredit će se posebnim zakonom.
- (4) Do donošenja posebnog zakona, na pravo štrajka zaposlenih iz stava (3) ovog člana primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 2. (Učestvovanje u štrajku)

- (1) Radnici slobodno odlučuju o učešću u štrajku.
- (2) Organizovanje i učestvovanje u štrajku organizovanom u skladu sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata o štrajku, ne predstavlja povredu ugovora o radu, odnosno povredu radne obaveze.
- (3) Poslodavac ne može sprječavati radnike da organizuju štrajk i učestvuju u njemu, kao ni upotrebljavati prijetnje i prinude radi okončanja štrajka.
- (4) Radnici ne mogu za sebe tražiti, niti im poslodavac može omogućiti, pružiti ili dati naknadu u novcu ili bilo kakvu drugu povlasticu za njihovo neučešće u štrajku.

Član 3. (Vrste štrajka)

- (1) Štrajk se može organizovati kod poslodavca kao cjeline ili u njegovom organizacionom dijelu, u području djelatnosti, na teritoriji kantona, te kao generalni štrajk za teritoriju Federacije.
- (2) Štrajk se može organizovati i kao štrajk upozorenja, koji može trajati najduže dva sata.
- (3) Štrajk solidarnosti se može organizovati van radnog vremena, sa ciljem da se pruži podrška štrajku organizovanom kod drugog poslodavca, u kojem slučaju moraju biti ispunjeni svi uvjeti predviđeni ovim zakonom za organizovanje štrajka.
- (4) Pravo na štrajk radnika u područjima djelatnosti od općeg interesa može se ostvariti pod uvjetima propisanim ovim zakonom, ukoliko ta pitanja nisu uređena posebnim zakonom.

Član 4.
(Nezakonitost štrajka)

Štrajk koji nije organizovan u skladu sa odredbama ovog zakona smatra se nezakonitim štrajkom.

DIO DRUGI - ODLUKA O STUPANJU U ŠTRAJK, MJESTO ODRŽAVANJA ŠTRAJKA I NAJAVA ŠTRAJKA

Član 5.
(Odluka o stupanju u štrajk)

- (1) Odluku o stupanju u štrajk donosi nadležni organ reprezentativnog sindikata kod poslodavca kao cjeline, organizacionog dijela poslodavca, područja djelatnosti na teritoriji kantona, odnosno Federacije.
- (2) Ukoliko kod poslodavca nije organizovan sindikat, odluku o štrajku može donijeti više od polovine zaposlenih kod tog poslodavca.
- (3) Odluku o stupanju u štrajk kod poslodavca može donijeti i nadležni organ bilo kojeg sindikata formiranog kod tog poslodavca, ukoliko je podrži više od polovine zaposlenih.

Član 6.
(Sadržaj odluke o stupanju u štrajk)

Odlukom o stupanju u štrajk utvrđuju se:

- a) zahtjevi radnika, razlozi stupanja u štrajk i organ prema kojem su upućeni zahtjevi,
- b) vrijeme otpočinjanja štrajka,
- c) mjesto održavanja štrajka,
- d) sastav štrajkačkog odbora, odnosno lica koja zastupaju interese radnika i odgovaraju za zakonitost štrajka.

Član 7.
(Mjesto održavanja štrajka i rješavanje spora o mjestu održavanja štrajka)

- (1) Prije donošenja odluke o stupanju u štrajk, poslodavac i sindikat zajednički utvrđuju mjesto održavanja štrajka.
- (2) Štrajk se ne može organizovati na mjestima koja mogu ugroziti sigurnost i zdravlje radnika i trećih lica, prouzrokovati materijalnu štetu poslodavcu, te na mjestima koja su pod posebnim mjerama zaštite.
- (3) Ukoliko se poslodavac i sindikat ne uspiju sporazumijeti o mjestu održavanja štrajka, nastali spor se povjerava tijelu za mirno rješavanje sporova, odnosno arbitraži.
- (4) Postupak mirnog rješavanja sporova, način određivanja miritelja i arbitara i druga pitanja od značaja za mirno rješavanje sporova za teritoriju Federacije provode se u skladu sa Zakonom o radu i posebnim zakonom, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

- (5) Postupak rješavanja nastalog spora o mjestu održavanja štrajka ne može trajati duže od tri dana od dana dostavljanja zahtjeva za sporazumno rješavanje tijelu predviđenom za mirno rješavanje nastalog spora.
- (6) Ako strane rješavanje spora o mjestu održavanja štrajka povjere tijelu za mirno rješavanje nastalog spora, odluka ovog tijela je obavezujuća i konačna i protiv nje se ne može uložiti žalba niti voditi sudski spor.
- (7) Ukoliko tijelo za mirno rješavanje spora ne uspije postići sporazum o mjestu održavanja štrajka, odnosno ukoliko se poslodavac i sindikat ne usaglase oko sastava tijela predviđenog za mirno rješavanje nastalog spora, rješavanje nastalog spora prepušta se nadležnom sudu.

Član 8.
(Najava štrajka)

- (1) Štrajk se najavljuje poslodavcu dostavljanjem odluke o stupanju u štrajk najkasnije 10 dana prije dana određenog za početak štrajka.
- (2) Štrajk upozorenja najavljuje se poslodavcu dostavljanjem odluke o stupanju u štrajk upozorenja najkasnije pet dana prije početka štrajka.

Član 9.
(Organi za najavu štrajka)

- (1) Istovremeno sa najavom štrajka, organizator štrajka dužan je da o vremenu i mjestu održavanja štrajka obavijesti nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova.
- (2) Štrajk koji se organizuje na teritoriji kantona, odnosno Federacije najavljuje se nadležnim ministarstvima unutrašnjih poslova.

DIO TREĆI - MIRNO RJEŠAVNJE SPOROVA I ARBITRAŽA

Član 10.
(Postupak mirenja)

Štrajkački odbor i pregovaračko tijelo koje odredi poslodavac, dužni su od dana dostavljanja odluke o stupanju u štrajk kao i za vrijeme trajanja štrajka, pokušavati sporazumno riješiti nastali spor ili nastali spor povjeriti posebnom tijelu za mirenje koje strane u sporu sporazumno formiraju u skladu sa posebnim propisom, kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 11.
(Obaveza provođenja postupka mirnog rješavanja sporova)

- (1) Štrajk ne može započeti prije okončanja postupka mirenja, odnosno prije provođenja drugog načina mirnog rješavanja spora o kojem su se strane sporazumjele.
- (2) Postupak mirenja iz stava (1) ovog člana ne može trajati duže od pet dana od dana dostavljanja zahtjeva drugoj strani u sporu.
- (3) Strane u sporu mogu odbiti ili prihvatiti prijedlog tijela za mirenje.

- (4) Ukoliko postupak mirnog rješavanja spora ne bude proveden i okončan u roku od sedam dana od dana najave štrajka, bez obzira na razlog, smatrat će se da je mirno rješavanje spora pokušano, ali da nije uspjelo.

Član 12.
(Arbitraža)

- (1) Strane u sporu rješavanje spora mogu povjeriti arbitraži.
- (2) Imenovanje arbitara i arbitražnog vijeća, te druga pitanja u vezi s tim uređuju se posebnim propisom ili sporazumom strana u sporu, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (3) Prilikom iznošenja spora pred arbitražu strane u sporu određuju pitanje koje iznose pred arbitražu.
- (4) Odluka arbitraže je konačna i protiv nje žalba nije dopuštena, niti se može voditi sudski spor.

DIO ČETVRTI - ORGANIZOVANJE I VOĐENJE ŠTRAJKA

Član 13.
(Obaveza učesnika u štrajku)

Štrajkački odbor i radnici u štrajku dužni su štrajk organizovati i voditi na način kojim se ne ugrožava bezbjednost lica, imovine i zdravlja ljudi, onemogućava nanošenje neposredne materijalne štete poslodavcu i omogućava nastavak rada po okončanju štrajka.

Član 14.
(Zabrana učesnicima štrajka)

Štrajkom se ne smiju sprječavati radnici koji ne učestvuju u štrajku da rade niti se smije sprječavati poslodavac da obezbijedi sredstva za rad.

DIO PETI - SPORAZUM O POSLOVIMA KOJI SE NE MOGU PREKIDATI ZA VRIJEME ŠTRAJKA

Član 15.
(Sporazum o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka)

- (1) Sindikat i poslodavac sporazumno utvrđuju poslove koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka. Štrajk ne može započeti prije utvrđivanja ovog sporazuma.
- (2) Sporazum iz stava (1) ovog člana potpisuju ovlašteni predstavnici poslodavca i sindikata, a sadrži: odredbe o poslovima i broju radnika koji su dužni da rade za vrijeme štrajka ili isključenja sa rada, radi osiguranja minimuma procesa rada (proizvodno održavajući poslovi), osiguranja neophodnih uvjeta života i rada stanovništva, odnosno rada drugih pravnih lica, kao i radi osiguranja imovine i sprječavanja ugrožavanja života i lične sigurnosti i zdravlja stanovništva (javne službe).
- (3) Sporazumom iz stava (1) ovog člana ne smije se ograničiti pravo na štrajk.

- (4) Poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od pet dana od dana prijema odluke o stupanju u štrajk, sindikatu ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekinuti za vrijeme štrajka.
- (5) Ukoliko poslodavac u roku iz stava (4) ovog člana ne ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekinuti za vrijeme štrajka, sindikat može predložiti poslodavcu poslove koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, a poslodavac je dužan izjasniti se na ponuđeni prijedlog u roku od naredna tri dana. U suprotnom se smatra da je prihvatio ponuđeni prijedlog.

Član 16.

(Spor o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka)

- (1) Ukoliko se sindikat i poslodavac u roku od pet dana od dana prijema prijedloga poslova ne uspiju sporazumjeti o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, rješavanje nastalog spora prepušta se nadležnom sudu.
- (2) Poslovi koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka mogu se urediti i kolektivnim ugovorom.

DIO ŠESTI - ŠTRAJK U DJELATNOSTIMA OD OPĆEG I POSEBNOG INTERESA

Član 17.

(Vrste djelatnosti od općeg i posebnog interesa)

Djelatnosti od općeg i posebnog interesa u smislu ovog zakona su djelatnosti u oblasti:

1. snadbijevanja električnom energijom i vodosnadbijevanja;
2. željezničkog, vazdušnog i poštanskog saobraćaja;
3. telekomunikacija;
4. javnog rtv servisa;
5. komunalne djelatnosti;
6. djelatnosti zaštite od požara;
7. zdravstvene i veterinarske zaštite;
8. sistema bezbjednosti Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 18.

(Štrajk u djelatnostima od općeg i posebnog interesa)

- (1) Štrajk u djelatnostima iz člana 17. ovog zakona ne može započeti ukoliko se ne obezbjedi minimum procesa rada potreban za obezbjeđenje sigurnosti ljudi i imovine, odnosno neophodnih uvjeta za život i rad građana.
- (2) Minimum procesa rada i način njegovog obezbjeđenja utvrđuje se aktom poslodavca, odnosno kolektivnim ugovorom.
- (3) Ukoliko ti poslovi nisu utvrđeni na način predviđen stavom (2) ovog člana, te poslove sporazumom utvrđuju poslodavac i sindikat.
- (4) Na sklapanje sporazuma iz stava (3) ovog člana i na postupak mirenja u djelatnostima od općeg, odnosno posebnog interesa, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 19.
(Obezbjedeње minimuma procesa rada)

- (1) Poslodavac može zahtijevati, u cilju obezbjeđenja minimuma procesa rada, da najviše 1/3 radnika bude na raspolaganju poslodavcu.
- (2) Radnici koji su angažovani za obezbjeđenje minimuma procesa rada, dužni su za vrijeme štrajka izvršavati naloge poslodavca.

Član 20.
(Najava štrajka u djelatnostima od općeg i posebnog interesa)

U djelatnostima od općeg, odnosno posebnog interesa, štrajk se najavljuje poslodavcu najkasnije 30 dana prije početka štrajka, dostavljanjem pisane odluke o stupanju u štrajk.

Član 21.
(Shodna primjena ostalih odredbi ovog zakona)

Na sva pitanja koja nisu posebno regulisana za djelatnost od općeg, odnosno posebnog interesa primjenjuju se odredbe ovog zakona.

DIO SEDMI - PRAVA I OBAVEZE UČESNIKA U ŠTRAJKU

Član 22.
(Uvjeti za isključenje sa rada)

- (1) Poslodavac ne može zapošljavati nove radnike koji bi zamijenili učesnike u štrajku, a radnike koji ne učestvuju u štrajku može isključiti iz procesa rada samo kao odgovor na već započeti štrajk.
- (2) Isključenje sa rada ne može započeti prije isteka roka od osam dana od dana početka štrajka.
- (3) Isključenje radnika iz procesa rada može trajati najduže do okončanja štrajka.
- (4) Radnici isključeni iz procesa rada nemaju pravo na naknadu plaće, a poslodavac je dužan uplatiti doprinose najmanje na najnižu plaću u skladu sa važećim propisima.

Član 23.
(Zaštita učesnika u štrajku)

Organizovanje i učestvovanje u štrajku pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom ne predstavlja povredu radne obaveze, niti može imati za posljedicu otkaz ugovora o radu.

Član 24.
(Pravo na plaću i socijalno osiguranje)

- (1) Radniku koji učestvuje u štrajku plaća se smanjuje srazmjerno vremenu učestvovanja u štrajku, ukoliko se poslodavac i štrajkački odbor drugačije ne dogovore.

- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana radnik koji je učestvovao u štrajku ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju bi ostvario da je radio, ukoliko se štrajk organizovao zbog neisplaćenih plaća, pod uslovom da štrajk ne traje duže od 15 dana.
- (3) Radnici koji su dužni da rade za vrijeme štrajka radi obezbjeđenja minimuma procesa rada, imaju pravo na plaću srazmjerno vremenu provedenom na radu, u skladu sa ugovorom o radu.
- (4) Radnici u štrajku imaju pravo na doprinose za socijalno osiguranje u skladu sa zakonom.
- (5) Radnici koji organizuju i učestvuju u štrajku suprotno odredbama ovog zakona nemaju prava utvrđena st. (2) i (4) ovog člana.

DIO OSMI - SUDSKA ZAŠTITA

Član 25.

(Sudska zaštita poslodavca i naknada štete)

- (1) Ukoliko poslodavac smatra da sindikat organizuje i provodi štrajk suprotno odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata, može u roku od dva dana od saznanja uputiti pisano upozorenje štrajkačkom odboru i odrediti rok u kojem će sindikat svoje postupanje uskladiti sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata.
- (2) Ukoliko štrajkački odbor ne prihvati upozorenje poslodavca i u ostavljenom roku ne uskladi svoje postupanje sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata, poslodavac u naredna tri dana, kod nadležnog suda, može podnijeti zahtjev za zabranu organizovanja i provođenja štrajka suprotno odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata.
- (3) Ukoliko poslodavac ne postupi na način predviđen u st. (1) i (2) ovog člana, smatra se da je štrajk organizovan u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i pravilima sindikata.
- (4) Poslodavac ima pravo od organizatora štrajka zahtijevati naknadu štete koju je pretrpio zbog nezakonito organizovanog štrajka.

Član 26.

(Sudska zaštita sindikata i naknada štete)

- (1) Sindikat može od nadležnog suda zahtijevati zabranu angažovanja više od 1/3 radnika u cilju obezbjeđenja minimuma procesa rada iz člana 19. ovog zakona.
- (2) Sindikat može zahtijevati od nadležnog suda da zabrani isključenje radnika iz procesa rada provedenog u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.
- (3) Sindikat može zahtijevati naknadu pretrpljene štete od poslodavca zbog nezakonitog isključenja iz procesa rada.

Član 27.

(Sudsko odlučivanje)

- (1) U slučajevima iz čl. 16, 25. i 26. ovog zakona nadležan je općinski sud prema sjedištu poslodavca.

- (2) Sud u postupku zbog nezakonitog organizovanja štrajka, spora u vezi sporazuma o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, angažovanja više od 1/3 radnika u cilju obezbjeđenja minimuma procesa rada i nezakonitog isključenja sa rada, odlučuje u roku od pet dana, od dana podnošenja zahtjeva od poslodavca ili sindikata.

DIO DEVETI - NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA I KAZNE NE ODREDBE

Član 28.

(Nadzor nad primjenom zakona)

- (1) Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.
- (2) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrši kantonalna, odnosno federalna inspekcija rada.

Član 29.

(Vrste i visine prekršaja)

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj sindikat koji je organizovao štrajk, odnosno organizator štrajka ako:
- a) organizuje štrajk suprotno odredbama čl. 5. i 8. ovog zakona;
  - b) započne štrajk prije pokretanja postupka mirenja, član 11. ovog zakona;
  - c) organizuje štrajk suprotno članu 13. ovog zakona;
  - d) organizuje štrajk u djelatnostima od općeg, odnosno posebnog interesa bez obezbjeđenja minimuma procesa rada, član 18. ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se poslodavac – pravno lice ako:
- a) postupi suprotno članu 2. stav (3) ovog zakona;
  - b) postupi suprotno članu 19. stav (1) ovog zakona;
  - c) poduzme isključenje radnika sa rada suprotno članu 22. ovog zakona;
  - d) postupi suprotno članu 24. u dijelu koji se odnosi na plaću i prava iz socijalnog osiguranja.
- (3) Za prekršaje iz stava (2) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

DIO DESETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o štrajku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 14/00).

Član 31.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O ŠTRAJKU

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana IV.A.20.(1)d), a u vezi sa članom III.2.e) i članom II.A.2.1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema odredbama člana IV.A.20.(1)d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti, a prema odredbama člana III.2.e) federalna vlast i kantoni nadležni su za socijalnu politiku.

Prema odredbama člana II.A.2.1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Federacija Bosne i Hercegovine osigurava primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda. Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, članom II.1.I) svim osobama na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine garantirane su osnovne slobode, između ostalih, i sloboda okupljanja, sloboda udruživanja, sloboda osnivanja i pripadanja sindikatima i sloboda neudruživanja.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

S obzirom da je važeći Zakon o štrajku donesen 2000. godine, a da je pravo na štrajk jedno od osnovnih sindikalnih prava koje spada u ekonomska i socijalna prava, ukazala se potreba za izradom novog Zakona koji će odgovoriti trenutnim potrebama sveukupnog ekonomskog stanja kao i potrebama radnika izazvanih novim ekonomskim i tržišnim uvjetima.

Pravo na štrajk se ostvaruje u okviru sindikalne slobode i predstavlja organizovani i unaprijed najavljeni pritisak radnika na poslodavce radi priznavanja ekonomskih i socijalnih interesa, te je stoga bilo neophodno detaljno i sveobuhvatno pristupiti uređenju načina ostvarivanja ovog prava.

Cilj ovog zakona je da štrajk bude krajnji oblik rješavanja kolektivnih radnih sporova i to onda kada nije moguće da se kolektivni spor riješi mirnim putem, odnosno nekim od oblika mirnog rješavanja.

Pravo na štrajk posmatra se u okviru odredbi koje uređuju sindikalnu slobodu. Univerzalnom deklaracijom o pravima čovjeka iz 1948. godine, svima je zagarantovano pravo da učestvuju u osnivanju sindikata ili da se pridruže sindikatu u cilju osiguranja svojih interesa. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine, također utvrđuje pravo na udruživanje, a Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima iz 1966. godine utvrđuje pravo na štrajk. Bosna i Hercegovina kao članica Međunarodne organizacije rada dužna je implementirati ratificirane konvencije ove organizacije. U ovom slučaju relevantne konvencije, koje se odnose na reguliranje prava na štrajk, su Konvencija o pravu na udruživanje (poljoprivreda) C11, Konvencija o slobodi udruživanja i zaštiti prava na

organiziranje C87 i Konvencija o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje C98. Revidirana Europska socijalna povelja Vijeća Europe utvrđuje pravo na kolektivno pregovaranje, uključujući pravo na štrajk (član 6). Pravo na štrajk mora osigurati svaka država ugovornica i ono može da se ograniči samo u skladu sa zakonom, a radi zaštite prava i sloboda, zaštite općeg interesa, državne sigurnosti, javnog zdravlja i morala.

Nacrt ovog zakona razmatran je na Predstavničkom Domu i Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, te je na oba doma prihvaćen kao dobra osnova za izradu Prijedloga Zakona, s tim da je zaključkom Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine usvojenim na sjednici održanoj 09.02.2017. godine, predlagač ovog zakona zadužen da organizuje i sprovede javnu raspravu.

U skladu sa pomenutim zaključkom Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je preduzelo aktivnosti na provođenju javne rasprave objavljivanjem poziva na web stranici ministarstva i informisanjem javnosti, te pozivanjem svih zainteresovanih da svoje primjedbe, prijedloge ili komentare na tekst Nacrta Zakona dostave do 30.04.2017. godine. Također, ovo ministarstvo je dana 15.06.2017. godine u Sarajevu, organizovalo i otvorenu Javnu raspravu o Nacrtu Zakona o štrajku.

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike razmotrilo je sve primjedbe iznesene tokom provođenja javne rasprave, te usvojilo one za koje je cijenjeno da su opravdane i iste ugradilo u tekst Nacrta ovog zakona.

Kako se ovim zakonom uređuje oblast koja je u zajedničkoj nadležnosti federalne i kantonalnih vlasti, Nacrt Zakona o štrajku dostavljen je svim kantonima radi pribavljanja mišljenja o istom. S tim u vezi, pristigla su pozitivna mišljenja Kantona 10, Srednjobosanskog, Zeničko-dobojskog, Unsko-sanskog, Tuzlanskog kantona, Kantona Sarajevo, Hercegovačko-neretvanskog kantona i Srednjobosanskog kantona, uz određene primjedbe koje su razmotrene, a prihvaćene su one za koje je ocijenjeno da su opravdane.

Nacrt Zakona o štrajku dostavljen je i Udruženju poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine i Savezu samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, kao reprezentativnim predstavnicima poslodavaca, odnosno radnika na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Savez samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine generalno je dao pozitivno mišljenje na Nacrt Zakona obzirom da su uvažene suštinske primjedbe, te zatražio ponovno razmatranje i ostalih koje nisu usvojene. Udruženje poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine je dostavilo određene primjedbe i sugestije, nakon čega je održan i sastanak sa predstavnicima Udruženja poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine na kojem su razmatrane dostavljene primjedbe i sugestije, od kojih je većina prihvaćena i ugrađena u tekst zakona, te zaključeno da će se isti usaglasiti sa Savezom samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine. U međuvremenu je Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na tematskoj sjednici održanoj dana 10.04.2019. godine, prihvatio Inicijativu Udruženja poslodavaca o donošenju seta zakona koji su prezentirani na pomenutoj tematskoj sjednici, te je u sklopu navedenih zakona, putem Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike,

između ostalih, dostavljen i Nacrt Zakona o štrajku. Nakon razmatranja dostavljenog zakona utvrđeno je da se radi o tekstu zakona koji je identičan pomenutom tekstu kojeg je već ranije pripremio ovo ministarstvo, a koji je usaglašen sa predstavnicima Udruženja poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine. S obzirom da pomenuti tekst nije bio usaglašen sa predstavnicima Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, to je od pomenutog sindikata zatraženo davanje mišljenja na tekst koji je dostavljen u sklopu pomenute Inicijative Udruženja poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine. S tim u vezi, od strane Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine dostavljene su određene sugestije i prijedlozi na tekst zakona koje su razmotrene, te su prihvaćene one za koje je ocijenjeno da su opravdane.

Također, u skladu sa članom 27. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10 i 62/10), Nacrt Zakona o štrajku je radi davanja mišljenja dostavljen Federalnom ministarstvu finansija, Federalnom ministarstvu pravde i Uredu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije, koji su dali pozitivna mišljenja na pomenuti Nacrt Zakona.

III – USKLAĐENOST SA PROPISIMA EUROPSKE UNIJE

Imajući u vidu predmet i sadržaj ovog zakona, utvrđeno je da ne postoje odgovarajući izvori prava Europske unije sa kojim je potrebno izvršiti usklađivanje.

IV - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Opće odredbe (čl. 1 – 4)

Propisan je predmet Zakona i određen pojam štrajka pod kojim se podrazumijeva organizovani prekid rada u privrednom društvu, ustanovi i kod drugog pravnog ili fizičkog lica. Također, propisano je da se štrajk organa unutrašnjih poslova, uprave i službi za upravu, uređuje posebnim zakonom. Utvrđeno je pravo radnika da slobodno odlučuju o učešću u štrajku, te da organizovanje i učestvovanje u štrajku ne predstavlja povredu ugovora o radu, ukoliko je isti organizovan u skladu sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata. Pored toga, propisana je zabrana poslodavcu da sprječava radnike da organizuju štrajk i da učestvuju u njemu, da upotrebljava prijetnje i prinude radi okončanja štrajka, te da radi neučestvovanja u štrajku omogući naknadu u novcu ili bilo kakvu drugu povlasticu za radnike koji ne učestvuju u štrajku. Predviđene su vrste štrajka, te je propisano da se štrajk može organizovati kod poslodavca kao cjeline ili u njegovom organizacionom dijelu, području djelatnosti, na teritoriji kantona, te na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Također, propisano je da štrajk može biti generalni, štrajk upozorenja ili štrajk solidarnosti, s tim da štrajk upozorenja može trajati najduže dva sata, dok se štrajk solidarnosti može organizovati samo izvan radnog vremena. Određeno je da se nezakonitim štrajkom smatra štrajk koji nije organizovan u skladu sa odredbama ovog zakona.

Odluka o stupanju u štrajk, mjesto održavanja štrajka i najava štrajka (čl. 5 – 9)
Ovim zakonom uređeno je pitanje odluke o stupanju u štrajk i sadržaj iste. Također, uređeno je pitanje najave štrajka poslodavcu, odnosno nadležnom ministarstvu

unutrašnjih poslova, kao i rokovi za najavu štrajka. Što se tiče mjesta održavanja štrajka, propisano je da isto zajednički utvrđuju poslodavac i sindikat, prije donošenja odluke o stupanju u štrajk. Propisano je da se štrajk ne može organizovati na mjestima koja mogu ugroziti sigurnost i zdravlje radnika i trećih lica, prouzrokovati materijalnu štetu poslodavcu, te na mjestima koja su pod posebnim mjerama zaštite. Predviđeno je da se, ukoliko se poslodavac i sindikat ne uspiju sporazumijeti o mjestu održavanja štrajka, nastali spor povjerava tijelu za mirno rješavanje sporova, odnosno arbitraži.

Mirno rješavanje sporova i arbitraža (čl. 10 – 12)

Uređeno je pitanje sporazumnog rješavanja nastalog spora ili povjeravanje nastalog spora posebnom tijelu za mirenje koje strane u sporu sporazumno formiraju. Također, uređen je postupak arbitraže, imenovanje arbitara i arbitražnog vijeća i konačnost arbitražne odluke. Ono što je bitno naglasiti jeste da se ovim zakonom propisuje obaveza provođenja postupka mirnog rješavanja sporova, prije započinjanja štrajka, kao i obaveza da se za vrijeme trajanja štrajka pokušava sporazumno riješiti nastali spor. Međutim, ukoliko postupak mirnog rješavanja spora ne bude proveden i okončan u roku od sedam dana od dana najave štrajka, bez obzira na razlog, smatrat će se da je mirno rješavanje spora pokušano, ali da nije uspjele. U pogledu navedenog, prihvaćena je sugestija Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, kako eventualni izostanak pristanka poslodavca na otpočinjanje postupka mirnog rješavanja spora ne bi uticao na apsolutnu nemogućnost provođenja štrajka.

Organizovanje i vođenje štrajka (čl. 13 – 14)

Utvrđene su obaveze organizatora i učesnika u štrajku sa aspekta zaštite zdravlja, sigurnosti ljudi i imovine, kao i zabrana sprječavanja radnika koji ne učestvuju u štrajku da rade, te poslodavca da obezbijedi sredstva za rad.

Sporazum o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka (čl. 15 – 16)

Uređeno je pitanje sporazuma između poslodavca i sindikata o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka i utvrđena sadržina navedenog sporazuma. Također, propisan je rok u kojem je poslodavac obavezan da sindikatu ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, a u slučaju da poslodavac ne ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, predviđena je mogućnost da sindikat može predložiti poslodavcu poslove koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka. Pored toga, predviđen je način rješavanja spora o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka.

Štrajk u djelatnostima od općeg i posebnog interesa (čl. 17 – 21)

Ovim zakonom uređeno je pitanje štrajka u djelatnostima od općeg i posebnog interesa, određivanje minimuma procesa rada, te propisan rok za najavu štrajka prije početka štrajka, uz mogućnost da poslodavac, a u cilju obezbjeđenja minimuma procesa rada, zahtjeva da najviše 1/3 radnika bude u procesu rada.

Prava i obaveze učesnika u štrajku (čl. 22 – 24)

Ovim zakonom se zabranjuje poslodavcu da zaposli nove radnike koji bi zamijenili radnike koji su u štrajku. Predviđeno je da poslodavac radnike koji ne učestvuju u štrajku može isključiti iz procesa rada samo kao odgovor na već započeti štrajk, te su propisani uvjeti pod kojima poslodavac može koristiti ovu mogućnost. Predviđena je

zaštita učesnika u štrajku od otkaza ugovora o radu, pod utvrđenim uvjetima, kao i pravo poslodavca da radniku koji učestvuje u štrajku smanji plaću srazmjerno vremenu učestvovanja u štrajku, ukoliko se poslodavac i štrajkački odbor drugačije ne dogovore. Također, utvrđen je izuzetak u pogledu smanjenja plaće u slučaju da se štrajk organizovao zbog neisplaćenih plaća, te uređeno pravo na socijalno osiguranje radnika u štrajku.

Sudska zaštita (čl. 25 – 27)

Propisana je sudska zaštita poslodavca i sindikata, naknada štete, kao i rok za provođenje postupka u kojem se ostvaruje zaštita pred sudom.

Nadzor nad primjenom zakona i kaznene odredbe (čl. 28 – 29)

Propisan je nadzor nad primjenom ovog zakona, te predviđene kaznene odredbe i uređeno pitanje odgovornosti sindikata, odnosno poslodavaca za propisane prekršaje i visine kazni za pojedine prekršaje.

Prijelazne i završne odredbe (čl. 30 – 31)

Propisane su prijelazne i završne odredbe, te predviđeno da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.